

Број/Број: 01/6-50-3-6-8/12
Сарајево/Сарајево, 25. 7. 2012.

Poštovani/e,

Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 8. sjednici održanoj 25. srpnja 2012., utvrdilo je i dostavlja vam na razmatranje

PREPORUKE

u vezi sa položajem Romkinja i ulogom institucija u ovome području

1. Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) održalo je 6. 6. 2012. tematsku sjednicu pod nazivom "Položaj Romkinja u zakonima, politikama i praksi, prezentacija izvješća NVO-a *Prava za sve* i ICVA o nasilju nad Romkinjama u obitelji". Cilj tematske sjednice bio je ukazati na položaj Romkinja i probleme s kojima se susreću, kao i na ulogu institucija u ovome području. Sjednici su bili nazočni predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, gender institucionalnih mehanizama, nevladinih organizacija Prava za sve, ICVA, Bolja budućnost i Kali Sara, te međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini.
2. Na tematskoj sjednici članovi Povjerenstva upoznati su o višestrukoj diskriminaciji Romkinja koju trpe kao žene ali i kao pripadnice ove nacionalne manjine, te o nasilju kojemu su izložene u obitelji.
3. Na temelju obavljene rasprave Povjerenstvo zaključuje da je unapređenje rodne i manjinske ravnopravnosti Romkinja ključni preduvjet za ostvarivanje temeljnog ljudskog prava Romkinja na ravnopravan tretman pred zakonom.
4. Vijeće ministara BiH, a posebice Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, u suradnji s nadležnim entitetskim ministarstvima, Agencijom za ravnopravnost spolova i centrima za ravnopravnost spolova, trebaju započeti postupak izmjene i dopune Strategije za rješavanje problema Roma iz 2005. godine, kao i revidirati Akcijski plan rješavanja problema Roma u područjima zapošljavanja, stanovanja i zdravstvene zaštite iz 2008. godine i Akcijski plan o obrazovnim potrebama Roma iz 2004. godine odnosno revidirati Akcijski plan iz 2010. godine, na temelju postavljenih smjernica Europske unije o nacionalnim strategijama za integriranje Roma, kako bi se pitanje ravnopravnosti spolova i prava Romkinja na učinkovit i

provediv način integriralo u postojeće dokumente. Prilikom izmjena i dopuna ovih dokumenata, potrebno je uvrstiti stavove i mišljenja čelnica Romkinja. Usvojene politike moraju biti podržane odgovarajućim sredstvima kako bi se osigurala primjena tih dokumenata u praksi.

5. Agencija za ravnopravnost spolova i entitetski *gender* centri trebali bi obaviti dodatnu raspravu sa ženskim romskim organizacijama i stručnjakinjama iz odgovarajućih područja o donošenju posebne strategije za unapređenje prava Romkinja, s težištem na prioritetnim područjima, pri čemu treba uzeti u obzir sadašnje aktivnosti ženskih romskih udruga na izradi njihove strategije i kako integrirati unapređenja ravnopravnosti Romkinja u novi Gender akcijski plan.
6. Pozivaju se političke stranke da u stranačka tijela uključe i predstavnike romske populacije te da formuliraju stranačke programske ciljeve i politike za smanjenje socijalne isključenosti romske populacije, osobito Romkinja. Trebaju učiniti dostupnima politike za smanjenje socijalne isključenosti romske populacije, osobito na lokalnim razinama, te pokrenuti socijalni dijalog o relevantnim politikama kojima kane unaprijediti sudjelovanje Romkinja u javnom političkom životu.
7. Naročito treba utvrditi i osigurati financijsku potporu za specifične programe edukacija Romkinja o zakonima koji se odnose na ravnopravnost spolova i nasilje nad ženama. Potrebno je snažno medijski promicati pitanje položaja Romkinja u BiH, kao i aktivnosti ženskih romskih nevladinih organizacija u borbi protiv obiteljskog nasilja i borbi za bolji položaj Romkinja u obitelji, zajednici i bh. društvu.
8. Bosna i Hercegovina treba potpisati i ratificirati Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, u kojoj se razrađuju temeljni standardi za učinkovito sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama, uključujući i obiteljsko nasilje.
9. Entitetska parlamentarna povjerenstva za ravnopravnost spolova trebaju provesti javnu raspravu o primjeni Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, kao i drugih zakona primjenjivih u slučajevima obiteljskog nasilja, te podzakonskih akata kojima se uređuje primjena tih zakona a naročito zaštitnih mjera. Osigurati punu primjenu Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji u oba entiteta korištenjem postojećih kontrolnih mehanizama i praćenjem primjene zakona.
10. O ovim zaključcima upoznati povjerenstva za ravnopravnost spolova na entitetskim razinama zakonodavne vlasti, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, *gender* institucionalne mehanizme u izvršnoj vlasti, kao i sudionike tematske sjednice.

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA

Niko Lozančić

DOSTAVITI:

Povjerenstvo za jednakopravnost spolova Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Povjerenstvo za jednakopravnost spolova Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH

Odbor jednakih mogućnosti Narodne skupštine Republike Srpske

Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine

Geder centar Federacije Bosne i Hercegovine

Geder centar – Centar za jednakost i ravnopravnost polova Vlade Republike Srpske

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

OESS

UN WOMEN

UNDP

NVO „Prava za sve“

NVO „ICVA“